

Rendkívüli Újság

1938. AUGUSZTUS 12

ANUL X. — Nr. 23

Inscris sub. No. 14—1938, Trib. Arad.

Director — Főszerkesztő
MARKOVITS A. IVÁN

REDACTIA SI ADMINISTRATIA:
ARAD, STR. Dr. IOAN PETRAN 4.

Az Országőr szervezetnek csak keresztény román fiúk leányok lehetnek tagjai

București. — Teofil Gh. Sirovici a Straja Țării főparancsnoka által kiadott rendelkezés szerint a jövőben nem lehet a szervezetnek tag csak keresztény román fiúk és leányok, hasonlóképpen nem lehet a szervezet pa-

Újabb letartóztatások és interjúk történtek hamis és rémhírek terjesztése miatt

București. — A belügyminiszter hivatalos közleménye szerint az állambiztonsági szervek több hamis és hamis hírt terjesztő fedeztet és ezeket az állam belső rendjének megvédéséről szó- minisztertanácsi napló

Visszarendelték Chautemps volt francia miniszterelnököt a spanyol határról

VICHY. — Chautemps volt miniszterelnököt, akit a francia kormány különleges megbízással Dél-Amerikába küldött, a spanyol határról hirtelen visszarendelték Vichybe. Politikai körökben híre jár, hogy a visszarendelés amiatt történt, mert a riomi legfelsőbb bírósá-

Mért nevezték ki a windsori herceget Bahama sziget kormányzójává

A Journal de Geneve hosszabb cikkben foglalkozik a windsori herceggel „származásával”. A windsori herceget, a volt VIII. Eduard királyt a háború elején összekötő tisztség neveztek ki. Nemrégiben lemondott erről a tisztségéről és a bahamai szigetek kormányzójává nevezte ki az angol kormány. Az angol lapok tiltakoznak a herceg kinevezésével kapcsolatban szárnyra kelt híresztelések ellen. A Daily Mail azt írja, hogy a windsori herceg, amikor lemondott összekötő tisztségi rangjáról, maga kérte a királyt, hogy új megbízatást adjon neki. A Times szerint a herceg kijelentette, hogy bármilyen minőségben kész szolgálni hazáját. Kétség-telen, írja a lap, hogy az angol birodalomban vannak fontosabb állások, mint a bahamai szigetek kormányzó-tiszteje, mégis ezeknek a szigeteknek külön jelentőségük van. Abszurdum lenne feltételezni, hogy

Urania: következik minden idők legnagyobb háborús filmje. — Eredeti felvételek

Német Védőerő jelentése:

„Heves harcok során 73 angol repülőt lelőttünk”

BERLIN. — A Német Védőerőparancsnokság jelenti: Német harci repülőgépek megtámadták Portland angol hadikikötőjét, melynek fontos berendezéseiben, a kikötő erődítményeiben, olajtároljaiban nagy károkat

okoztak. Tegnap óta rendkívül heves harc folyik itten és az ma sem szünetelt.

A légi harcok során 73 angol repülőgépet lelőttünk, míg 14 saját gépünk ezideig nem tért vissza.

RÓMA. Brit-Szomáliában öt nap óta tartó heves harc folyik.

Az olaszok Kelet-Szudánban Moyale, Bunna és Nadzsiet elfoglalása árán Nerobie irányában törnek előre.

Amerikai lapok véleménye szerint küszöbön áll Spanyolország hadbalépése

New-York (Rador). — A „Seara” című bucurești-i lap közli a Telca Press madridi jelentését, amely szerint a spanyol kormány elrendelte a spanyol vagy idegen kikötőkben tartózkodó összes spanyol lobogó alatt lévő hajóknak, hogy maradjanak helyü-

kön. A spanyol hadihajók parancsnokai utasítást kaptak, hogy álljanak készen minden eshetőségre s lássák el magukat elégséges hadianyaggal, élelmiszerekkel és üzemanyaggal. Egyetlen spanyol tengerésztiszt, vagy legénységi állomány sem hagyhat-

ja el a hadihajót, amelyen szolgál.

Az amerikai lapok úgy vélik, hogy a madridi kormány ezek az intézkedései a legbiztosabb jelei annak, hogy küszöbön áll Spanyolország hadbalépése.

Amerika visszahívja brüsszeli követét, mert a németekről elismerő nyilatkozatot tett

BUDAPEST. — Roosevelt elnök Sumner Welles államtitkár útján erősen rendreutasította Cudahy volt brüsszeli nagykövetet egy Londonban tett nyilatkozata miatt. Az Egyesült Államok volt nagykövete ugyanis kijelentette, hogy a Franciaországot megszálló német katonák szívesen viselkednek, mint az amerikai expedíciós hadsereg tagjai, akik a világháború idején voltak Franciaországban. Cudahy volt nagykövetet az elnök rendelkezésére visszahívták Washingtonba.

ciaországot megszálló német katonák szívesen viselkednek, mint az amerikai expedíciós hadsereg tagjai, akik a világháború idején voltak Franciaországban. Cudahy volt nagykövetet az elnök rendelkezésére visszahívták Washingtonba.

Angol jelentés az afrikai harcokról

KAIRÓ (Rador). Az angol főhadiszállás jelenti:

„Szomáliában az olaszok előnyomulása a mi főállásaink felé tovább tart. A többi fronton nyugodt a helyzet”.

KAIRÓ (Rador). — Az északafrikai angol haderő főparancsnoksága jelenti: „Bombázó repülőgépeink a tobruki kikötőkben ellenséges hajókat támadtak meg.

Egy bomba eltalált és megrongált egy hajót. Az augusztus 8-iki légi harcban lelőtt angol repülőgépet két pilótája közül az egyiket előőrseink kiszabadították az ellenség kezéből. Kelet-Afrikában a Hargeisa—Tugarkan utvona lon repülőink bombázták az olasz csapatokat. Ezt a repülőutat az angol légi haderőben működő francia pilóták hajtották végre. A massauai

A Principele Mircea egyesületnek egy új diszpanzerje nyílt meg Aradon

ARAD. — Az elmúlt néten avatták fel ünnepélyes keretek között városunkban, a Numa Pompiliu utcában a Principele Mircea által létesített új diszpanzert.

A felavatási ünnepség istentisztelettel vette kezdetét, melyet főtisztelendő Turic Caius celebrált, melynek befejeztével emelkedett szellemű beszédet mondott.

Az ünnepségen résztvettek: Dr. Păscuțiu, dr. Hălmăgean, dr. Olariu, dr. Bonciocat, dr. G. Olariu, dr. V. Cucu, I. D. Dăbiciu professor és Lipovăne.

légítámadások során több bombát dobtunk le, ezek közül egyik telibe találta a kasszárnya melletti épületeket. Ellenséges légharító tüzérség és vadászgépek megtámadták bombavetőinket, de ezek sértetlenül tértek vissza. Egy olasz repülőgépet lelőttünk. A délafrikai repülő Neghelli légi kikötőjét bombázták és két ellenséges gépet a földön megsemmisítettek.

a „Lengyelországi hadjárata” Nem Híradók! 3000 mtr. hosszú!

Baleset ért egy aradi urhölgyet ondulálás közben egy fővárosi női fodrászszalonban

București. — Különös esetről kaptunk értesülést a napokban egy társaságbeli volt aradi urhölgyvel kapcsolatban. B. Margit, özvegy édesanyjával lakott Aradon, ahol virágzó kézimunka vállalata volt, melyet egyre jobban fejlesztett, sőt még óceánontuli kapcsolatokat is sikerült kiépíteni, elsősorban azonban a Regattal bonyolított le nagyobb forgalmat.

Néhány évvel ezelőtt az aradi dolgozó társaságbeli nők első uttorója végleg a román fővárosba költözött

édesanyjával együtt.

Most arról kaptunk hírt, hogy a fővárosban különös baleset érte. Egy női fodrászszalonban munka közben a segéd nyakán égési sebeket ejtett, mely pár nap múlva inficiálódott, melynek következtében az ismert aradi urhölgy súlyos állapotba került. Ezidőszerint orvosi kezelés alatt áll, egyidejűleg azonban pert indított a gondtalansággal és megfelelő elővigyázatosság hiányával vádolt női fodrászterem tulajdonosa ellen.

Hogyan néz ki

a német győzelem után a Maginot-vonal?

BERLIN („Contar”). — Verduntól a Douaumont-erőd felé vezető uton hatalmas emlékoszlopot emeltek a franciák Adre Maginot emlékére. Annak az embernek az emlékére, aki 1914-ben a Maas mellett defenzívát vezetett le, mikor francia hadsereg a Marna mögé vonult vissza. Ez alkalommal Maginot súlyosan megsebesült. Az emlék ugyanazon időben azonban a hadügyminiszternek is szólt, aki a háboru utáni tizedik esztendőben felépítette a Baseltől Luxemburgig terjedő védővonalat, mely Maginot nevével megmarad a haditörténelemben. Az emlékműre fel vannak vésvé Maginotnak a francia parlamentben elmondott szavai, mikor hitelt kért az erődívonal felépítéséhez: „Feltétlenül szükséges, hogy megakadályozzuk a hazánkba tervezett beözönlést. E célból a beton olcsóbb és jobb, mint katonáink teste”.

A jelige alapján aztán milliárdot milliárd után szavaztak meg, hogy csak elkészülhessen minél előbb a hatalmas alkotás, mely hivatva lett volna, hogy mindörökké megvédelmezze Franciaország határait. Maginot azonban már nem láthatta a mai háborút, mert 1932-ben meghalt és a Pantheon nagy francia halhatatlanjai mellé temették el. A párisi politikusok vele üzőtt kultuszának meg volt a jól megalapozott értelme és célja. Így a Maginot-vonal áttörhetetlenségének biztos tudatában el lehetett a legvakmerőbb politikai ballépéseket is követni. Hisz a Maginot-vonal betongyűrűje mentesítette az országot minden idegen beözönléstől! Ilyen biztonságérzéssel Franciaország szeptember 3-án megüzente a háborút Németországnak. Bizván a Maginot-vonal legyőzhetetlen áttörőképességében, Franciaország elutasította a Führer október hadüldöki békeajánlatát. A Maginot művébe helyezett bizalom már lehetetlen méreteket kezdett ekkor ölteni. Mikor aztán a németek áttörték május 14. és 15-én a Maginot-vonalat Maubeuge és Carignan között, a franciák azt mondták, hogy csak a „Daladier-vonalról” van szó, azaz a hírhedt Maginot-vonal nyulványáról. A vonal közepe áttörhetetlenségéről beszéltek még akkor is. A vonalba vetett mágikus hit azonban a június 14. és 15-i német támadással szertefoszlott. A vonalat ekkor áttörő német csapatok valóban óriási teljesítményt vittek véghez, mert megütköztek azzal az ellenséggel, mely meg volt győződve pozíciójának biztonságáról. Az a tény, hogy a vonal Saarbrückentől délre eső harminc kilométeres szakaszát két nap alatt áttörték, bizonyítja a német csapatok rendszeres harcmodó

rát és a német katonák páratlan bátorságát.

Hogyan történt a lotharingiai támadás június közepén? A háboru kilenc hónapja alatt a franciákat mind jobban visszazsorították a birodalom határáról Saarbrücken felé. Pütkösdőtől kezdve a német csapatok már szembe kerültek a francia csapatokkal, melyek a St. Avoird és Saarlouis erődítményekre bízák sorsukat. Ott már készen állottak a sokféle erődítmények, vízzel ellátható területek. A Saar partjai drótkakadályokkal voltak már megerősítve s minden létező gödör fedezékké alakult át. A franciák azt hitték, hogy ezen erődítmények elég erősek lesznek majd és ellen tudnak állani. Itt szenvedtek azonban el a franciák a június 14-i első nagy vereséget. Az első hadsereghez tartozó német csapatok elhelyezkedtek az éjszaka folyamán az erődökben.

Rövid, de elkecseregett tűz után megrohták az alul levő erődítményzónát. A bukó bombavetőket nem tudtak azonnal közbelepní, mivel sűrű köd volt. Dél felé azonban mégis megjelenhettek a többi egységek segítségére. Az ellenség súlyos veszteségek árán és nagymennyiségű hadianyag hátra hagyása után tudott csak visszavonulni a Rajna és Marna csatorna felé.

A Maginot-vonalat a németek áttörték...

Aki ma végiglátogatja ezeket a te reket, meggyőződhetik a német támadás felsőbbbségéről. Nem létezik egy bunker, melyet a németek tüzelése ne sebesített, vagy semmijé tett volna meg. Egyformán romboló hatásuk volt a tűzérési, vagy repülőbombáknak, mivel már a pusztító légnyomás és a bombák okozta földrengés is elég volt arra, hogy a védelmet paralizálja.

A friss és szépen feldiszipített sirok emlékeztetnek arra, mily elkecseregett küzdelem folyt itt le mindkét részről.

A francia veszteség azonban sokkal nagyobb volt. E vidéken a kis városok és falvak sokat szenvedtek. Mindezek ellenére a parasztek már berendezkedtek házaikban, mely munkánál segédkeznek a hazatért lotharingiai katonák is. Nem fog sok idő beletelni és a lotharingiai vidék nem lesz már pusztá és elhagyott.

Használt,
de jókarban levő

prizmás
látcsövet

késpénzért
veszek

KUN
szaklatszerész,
ARAD, Bul. Reg. Maria 10.

A legszomorubb magyar költő

Alljunk meg egy pillanatra, érdekszerveinkkel kapcsolódjunk ki a mindennapi élet üteméből és ejtsünk ki gondolatban áhítatosan egy nevet, Kölcsey Ferenc áldott nevét.

Lesznek, akiknek ez a név semmi sugallatosat nem fog mondani, lesznek, akik a Kölcsey egyesületre gondolnak csupán, de ez most nem vétek. A klasszikusok köteleit vastagon lepi be a por, a mai ember fegyvereit kénytelen tisztán tartani, nem a szellemét. Békés korszakban halálos bűn volna Kölcseyről magyar embernek sem mit, vagy keveset tudni.

Kölcsey Ferenc költő volt és író és ezeken felül — szomorú ember. Ő a legszomorubb magyar költő. Vannak, akik azt mondják, hogy a fölötté gyenge test és a nagy szellemű lélek közötti ellentét okozta állandó szomorúságát. Ezek magyarázzák a „bajt”. Mi, akik erősen hiszünk az elhivatottságban, nem érezzük kóros bajnak ezt a szomorúságot, hiszen a magyar lélek szinte hajlik a látszóan ok nélküli bánatra. Kölcsey Ferenc tehát faja egyik alapvonalának tökéletes és hivatott kifejezője. Abban a korban, amelyben ő élt, a múlt század „reformkor”-nak elnevezett szakaszában, a politikai derültség sebesen ragadó ereje kapta el a nemzetet. Kölcsey boruldtó irásai tiszta víz volt a nemes bor közé. Ő előbb sejtette meg a negyvennyolcas eseményeket, ő még többet látott meg a jövőből, mint Széchenyi.

Az irodalomtörténet hivatott művelői kijelölték helyét a magyar Parnasszuson. Mint költő, ő ültette először költészetünk virágos kertjébe azokat a müdaloikat, amelyek után Petőfi következett. Mint a humor és a szatíra művelője, elsőnek tűnik fel, mint kritikus erős ostora a zengő magyar csalátnak. Nagy szónok volt, már mielőtt nyilvánosan szónokolt volna. Ez a képessége a legfőbb előnye. Paraisise megírta, de el nem mondott szónoki remek, telve nemes tanácsokkal, egy nagy, szép és jó lélek visszhangja.

Dobra kerül a

Népszövetség

Bernből jelentik: Genfből érkezett jelentés szerint a Népszövetség palotáját és összes butorait 720 ezer svájci frank adósság miatt lefoglalták. Az épület főbejáratára és összes ajtóira halásági pecsét került.

Hónapokkal ezelőtt szabadságolták már a Népszövetség tisztviselőkarának nagyrészét és most már csak 12 ember áll a Népszövetség szolgálatában: nagyjából a portások, kertészek és a szolgaszemélyzet.

A Népszövetség, úgy lehet, ha csak valami mecenás ki nem fizeti a 720 ezer frankot, dobra kerül. Amikor megszületett, dobra verték, hogy új korszakot jelent majd az emberiség történelmében. Most ha majd a dob elviszi, megállapítható, hogy nincs, aki sajnálja. Előkelő szülők rosszul sikerült gyermeke volt csupán, aki eltékozolta nemcsak az utolsó butordarabjait, de az emberiség beléje vetett hitét is. Az al — jó — tanulmányi bizottságok korszaka végkép lezárult, a büszke népszövetségi palotát, amely anynyi látogatót jelentett Genfnek, a svájci kormány... szanisé... pasz szé... legszívesebben eltüntetné, mintha sohase lett volna.

Gheorghe Igrer

borbély és fodrászterme

STRADA BRATIANU No. 9.

Higiénikus Olcsó! Pontos!

Hatheti fogházra ítelt a budapesti törvényszék egy hitelezési csalással vádol filmszínésznőt

Egy svájci ut epilógusa a bíróság el

Budapest. — Igen érdekes ügyet tárgyalt a budapesti törvényszék. Az ügy vádlottja Lichtenstein Mária filmszínésznő, aki Csengeri Mária művésznéven működött. A színésznő néhány hónappal ezelőtt St. Moritzba utazott, hogy egy angol ismerőseivel találkozzék. Az utóbbi évben többször előfordult, hogy külföldi furdőhelyeken találkozott az angol férjével. Ezuttal valami feltételezték s a színésznő ismerőse anélkül utazott el, hogy Lichtenstein Mária számláját kiegyenlítette volna. A színésznő ellen ekkor a szálloda hitelezési csalásért feljelentést tett és azzal is megvádolták, hogy a szomszédos szobákból

eltűnt kisebb-nagyobb összeg is ő lopta el. A svájci igazsághatóságok kikérték Magyarországtól, a magyar hatóságok azonban elutasították a kérést s így magabírósa előtt kellett felelnie a színésznőnek az ellene emelt vádak miatt.

A vádlott tagadta a lopást, a hitelezési csalást ezzel szemben ismerte, de jóhiszeműségére hivatkozott. A törvényszék a lopás vádját alól bizonyítékok hiányában mentette, a hitelezési csalás vádjában azonban bűnösnek mondta ki s ezért hatheti fogházra ítélte büntetést a vizsgálati fogsággal töltöttnek vették.

URANIA nagyfilmek színháza

TELEFON 12-32

Dick Powel

Anitta Louise

Mindent a szerelemért

Wallace Beery

Izgalmas kalandor cowboy-film az

Arizonai fenevad

Legujabb UFA hirdató

Kik a közönség kedvencei ezévb a filmszínésznők között

Hollywood. Mint minden évben, úgy az idén is megrendezték Amerikában a film színésznők népszerűségi versenyt, amelyre felvett statisztika alapján első lett Bette Davis, aki egyformán a tavalyi győztes Shirley Temple helyét vette át, második helyre Mirna Loy került, míg harmadik Jeanette MacDonald lett.

A héten előadásokat tart a Kamaraszínház

ARAD. — Arról értesülünk, hogy az aradi Kamaraszínháznak sikerült az összes kívánt hatósági engedélyeket megszerezni azon célból, hogy előadásait megkezdhesse.

A műsor összeállítása folyamatosan van, úgy, hogy a szükséges próbák után újra megnyitja kapuit az aradi Kamaraszínház.

Kegyelem a csempészeknek

Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter utasítást adott a vámközegeknek, hogy az amnesztia törvény értelmében vámoftimaságok nélkül behozott — tehát csempészt áruk után követett büntetéseket elengedik. Elég az illetőknek a behozatali illetéket megfizetni. A csempészeknek szeptember 30-ig kell jelentkezniük az illeték lerovására. A vámmilletékcshalások ügyében szintén elengedik a büntetéseket, ha 45 napon belül jelentkeznek.

Különbejárati

Butorozott szoba

15 re kladó

Sinagogei 6. I. em.

CORSO

ALOMA

Dorothy Lamour

Az alvilág réme

Akim Tamirofi Clair Trevor

Legujabb UFA hirdató

5, 7 15, 9 30

A leguabb pótanyag:

a plexi-üveg

melyből női divatcipők

készülnek

Molnár Ferenc „Üveg-

cipő” című színműve

nek hősnője álmódzott az üvegcipőről, mint a fényezés, beérkezés, boldogság csúcspontjára. Most aztán itt az üvegcipő, nemcsak a kára forgalomba kerül, de nem jölét raffinált luxuseresése, hanem — a bórhiány valószínűleg az üvegcipőre vágyó színpadi hősnő álmát.

Német közgazdasági körök kezdeményezésére megfelelő üzemekbe régóta kísérleteznek olyan anyagok előállításával, mely a divat kívánmainak is megfelelően pótolja a női cipőkhöz szükséges bőrányagot. A Majna-Frankfurtból érkező jelentés szerint a legutóbbi időben egy üvegananyagot találtak megfelelően női divatcipő készítésére. A törhetetlen, szilárkmentes plexi-üveg használtak fel divatcipők készítésére és a beküldött modellek mindútt nagy sikert arattak.

Már régebben is készítettek női divatcipőket a plexi-üvegből, ruhacsatokat, menyasszonyi fejékegombokat estélyi ruhához, legyezőamelynek káprázatos csillogás ezerszer hatásosabb, mint az eddig használt struccotoll legyező.

A plexi-üvegből készített női cipők szandál formájuk és az üvegcipő sarka, valamint talpa durván van csiszolva, hogy a veszélyes csúszást megakadályozzák. A cipő felső részei is átlátszó üvegből készültek, de vannak darabok, amelyeknél szalmafonatot, kigyóbőrt vagy celofánt használnak felső díszítésnek. Olyan cipőket is készítenek, amelyeknek csupán a talpa és a sarkuk volt plexi-üvegből. A újfajta üvegcipőnek nagy sikert jósolnak.

Legszívesebben fest, tisztít, vegyileg

Ifj. Krebs

kelmefestő

A R A D,

Bulev. Regele Ferdinand

Főüzlet: Strada Eminescu 1

(Bogyó üzlet mellett)

Hűtlenül megfartott 400 000 lei inkasszói, majd átmenekült Beszarábiába egy volt aradi magántisztviselő

București. — A Beszarábiával kapcsolatos események különös visszaélésnek lehetőséget juttatva egy aradi magántisztviselő zére.

F. Pál volt aradi magántisztviselő néhány évvel ezelőtt București-be költözött és sikerült egy szőnyeggyári üzemben eladó-utazóként elhelyezkednie. A Lesszarábiai mények zűrzavaros napokban gondolt egyet és merészt, sőt nyomban cselekedett is. A megbízhatónak ismert utazó nyakába vette a fűzőt, sűrűn beinkasszálta mintegy 400.000 lei kinn lévő összeget, melyet a gyár adó-minden aggály nélkül kifizettek kezeihez, az utazó pe-

dig az így sebtében inkasszált összeggel eltűnt, anélkül azonban, hogy munkaadó cégének feltűnt volna távolmaradása, hiszen utazói minőségében ez több ízben is előfordult.

Csak később, jó néhány nap múlva sikerült a gyárnak megtudni hűtlen alkalmazottjának hollétét. A gyár vezetősége véletlenül megtudta a műsoron kívül eszközölt inkasszót és azt, hogy alkalmazottja a beinkasszált összeggel átment az orosz megszállás alá került Beszarábiába.

A gyár vezetősége most kutatja azt a módozatot, hogyan juthatna az őt megillető összeghez.

Kötelet akasztottak haragosuk nyakába és elmondatták vele a „Miatyánk”-ot

Marosvásárhely. — Tökés István, Precup Ladislau és Gombos Sándor összetalálkoztak régi haragosukkal, Nagy Sándor dísznájai illetőségű szolgálával. A három madarasi legény ütlegetni kezdte Nagy Sándort, majd egy félreeső helyre vonzolták, kötelet akasztottak a nyakába és tudtára adták, hogy fel fogják akasztani. A három támadó térdrekenyszerítette áldozatát és rá parancsoltak, hogy mondja el a „Miatyánk”-ot. Végül, amikor a kötelet szorongatni kezdték a nyakán, a szolga segítségért kiáltott, mire a támadók elmenekültek. A szolgálégény, akit az odasiető emberek élesztettek fel, azonnal megnevezte támadóit és azt is kijelentette, hogy egyikük sem volt ittas állapotban. A csendőrség a támadókat letartóztatta és átadta őket a marosvásárhelyi ügyészségnek. Valomásuk során kijelentették, hogy csak meg akarták tréfálni haragosukat és nem volt szándékukban megölni. Az ügyészség ennek ellenére emberölési kísérlet címén emelt vádat ellenük.

— DR. KUN hazaérkezett, ismét rendel, G. Alexandri ucca 1.

— DR. WEINBERGER JENŐ ügyvédi irodáját áthelyezte Bulv. Carol 55 sz. alá. Telefon: 19-33.

Öngyilkosságot követett el egy aradi özvegy uriaszony

ARAD. — Az elmúlt héten öngyilkosságot követett el egy idősebb és ismertebb özvegy aradi urinő, aki egyébként egy az Urania mozgó környékén levő kereskedőnek a nővére. Az uriaszony az utóbbi időben idegesen viselkedett, kényszerképzetek voltak, melyek erősen megviselték, úgy, hogy egy ilyen idegileg felfokozott percben méregpohárhoz nyúlt. Az öngyilkossági kísérletet azon-

ban a hozzátartozók még kelő időben észrevették, bár a méreg mineműségét nem sikerült nyomban megállapítani, mégis a kellő időben alkalmazott gyomormosás megmentette az életnek a mintegy 60 év körüli asszonyt, úgy, hogy ma már túl van a veszélyen.

Az öngyilkosság híre általános részvétet váltott ki azon körökben, ahol az özvegy urinőt ismerték.

A Telefontársaság csak hat hónapi előrefizetéssel szerel fel új telefonállomást

Néhány sor a Társaság antikomerclális üzletviteléről

ARAD. — A Telefontársaság ellen meg nem szűnő panaszkorozata eggyel bővült. Ujabban ugyanis, ha valaki aradon be akarja vezetetni a telefont, attól a társaság hat hónapra előre kifizetendő telefonelőfizetési díjat igényel, ami körülbelül 5 ezer leinek felel meg és ha

ehhez hozzávesszük a bevezetési, felszerelési díjat, úgy a jámbor előfizető mintegy 6 ezer leit kénytelen kiizadni.

Nem egyszer felszólaltunk lapunk hasábjain a Telefontársaság önkéntes és antikomerclális magatartása ellen, mely szöges ellentétben van azzal az ígéretesekkel telt reklámhadjáratával, melyből keveset tartott be a Társaság és amelynek végül is saját maga látja kárát, mert nemhogy a telefonelőfizetők száma emelkedne, hanem ellenkezőleg állandóan csökken, ami érthető, hiszen hogy pl. a fent kifogásolt esetről maradjunk, a mai vajdó gazdasági viszonyok között az előfizető örül, ha egy havi díját ki tudja fizetni, nemhogy hat hónapra előre kifizesse. Orvosolni kell a Társaság tulságosan mostoha magatartását az előfizetőkkel szemben.

Augusztus 15-én ismét húzás!

Hinni kell a szerencsében és a

Goldschmidt

BANK

sorsjegyében

Szobrot kap

Szentgyörgyi István

CLUJ. — Szentgyörgyi István, a kolozsvári és az egyetemes magyar színjátszás halhatatlan nagysága szobrot kap a magyar színházban. A szobrot, amely a felejthetetlen színészt a gelencséri pusztabíró jellegzetes öltözkében élethűen örökíti meg az utókornak Kudelász Károly, a kiváló szobrászművész készítette. Szentgyörgyi István szobrát az évad elején a tervbevett új népszínműciklus megnyitásakor leplezik le.

Dr. Erlick életét filmre viszik

Dr. Erlick a vérba lenni szérum feltalálójáról filmet készítenek egy Hollywoodi filmatelierben.

A film felvételei már meg is kezdődtek, maga a film pedig „Doktor Erlick élete” címen kerül forgalomba.

Augusztus 15-én ismét húzás!

Vásároljon egy szerencsés

Goldschmidt

sorsjegyet!

Kitűnő napvédő szemüvegek KUN optikusknál, Bul. Reg. Maria 10.

Még egy görönggy

a Népszövetség ravatalára

Sic transit... Így mulik el egy huszéves dicsőség a Genfi-tó partján. Így fullad kudarcha és nevetségbe a wilsoni eszmék világot átölelő és megváltó gondolata, amikor dühös és pénzüket féltő kereskedők adósság fejében lepecsételik a pompás népszövetségi palota díszes ajtajait. Az amerikai elnök agyában megfogant gondolatban valami hiba volt. Talán az eredeti elképzelésben, vagy csak a ki vitel körül. Ha nem, akkor egészen bizonyos, hogy továbbra is az emberiség vezetőinek értékes és sokatjele ntő találkozóhelye lett volna. Így azonban kilakoltatták, mint egy rossz lakót, akitől a házbér kifizetését már egyáltalában nem lehet várni. A megmaradt néhány tisztviselőnek ugyan mindegy, hogy van-e, működik-e valamilyen formában a népszövetség, fizetést nem kaptak. Erkölcileg még csak el lehetett volna viselni az összezsugorodást, de a gazdasági csuszamlás kikerülésének feladata emberfeletti munkát, áldozatot és teljesítményt követelt volna.

Felszámolásra kerülnek a pompás palota díszes termeinek ragyogó butorai. Különc amerikai milliomosok bizonyára nem sajnálnak néhány száz, vagy akár ezer dollárt azért az emelvényért, amely előtt Hailé Szelasszié keseregte szét a világba kinos helyzetét, azért a székhely, amelyen egykor Briand vagy Streseman ültek és hallgatták a szónokok világmegváltó érveléseit. Élelmes teremszolgáknál akad egy-egy íróttal a nagyközönség számára, amely Avenoltól, Halifaxtól vagy Litvinovtól származik. Piacra kerülnek majd bizonyos apró kis intimítások is. A butoraiktól megfosztott termek eltemetett titkokat gyónnak meg a semminek, a néptelen szövetségnek.

A megmaradt, csenevész utód, a Népszövetség korcs gyermeke pedig Amerikába utazik. Ott pihen ki az utóbbi évtized nagy megrázkódtatásait és szomorú emigránsként, ott is pusztul majd el. S az Amerikába vivő hajót nagy fekete kereszt kíséri. A halott jelképe. Azé a halotté, amely most számol be két évtizedes életéről, sikereiről, ballépéseiről, pusztulásáról a vitathatatlanul legmagasabb Népszövetség előtt.

Őrizetbe vették egy Iratos községbeli lakost, mert nem volt katonai zónában való lakhatási engedélye

ARAD. — Az aradmegyei Iratos községbeli Reiner M.-t az ottani csendőrség őrizetbe vette és szállította az aradi ügyészségre.

Az őrizetbevételre az adott okot, hogy Reiner nem rendelkezett azon engedéllyel,

melynek alapján jogosult lett volna katonai zónában lakni.

Ritkán bűnhődünk, ha keveset és gyakran bűnhődünk, ha sokat beszélünk.

**gyümölcs
tűzifa
cukor
petroleum**

Aradon

ARAD. — Multheti számunkban alkalkoztunk az Aradon uralkodó normizériával. Nem mulik el azon a hét, hogy Arad lakossága, valóban kellemetlen valóságokra ne éhjen. A múlt heti keserűség a petroleum hiányában jutott oszlályra, mely mellett azonban a gyümölcs, tűzifa és cukorbeszerzések leősege sem normalizálódott. Egy-egyig olyan cikk, melyre a lakosoknak mulhatatlanul szüksége és egytől-egyig olyan cikk, melyben a fellépő hiányt nálunk ami sem teszi indokolttá.

gyümölcs sem luxus cikk már en. Sőt a nyári szezonban a gényebb néposztály számára valással áldás és elsőrendű közszükségleti cikk és csak azok részére usz cikk, akik a mai horribilis k mellett meg is tudják venni. Újok jól, hogy az ideai gyümölcs-més lényegesen gyengébb volt az elő évekhez viszonyítva, de semesetre sem olyan gyenge, hogy a kajszinbarack kilógramja 40-40 leies ár körül mozogjon.

A tűzifapiac valamennyi élénkebb, persze e téren is az a helyzet, hogy azok tudják elsősorban ellátni a szükségüket, akiknek módjukban van kifizetni az ezresekre rugó vért. A szegényebb középosztály a még szegényebb munkásosztály távolról sincsen abban a helyzetben, hogy ma előre kifizessen árcsak 5—10 métermázsza tűzifa feládrát.

Cukor hol van, hol nincs. Legfőképpen nincs az utóbbi időben. Kiismeretlen játék folyhat a currel, melynek nyitjára az illetékeknek rá kell jönni.

Az elmúlt hét kellemetlen ébredés a petróleumhiány volt. Hogy ez t jelent a szűkösebb körülmények között élő lakosság részére, felesleges mondani.

Arakirit követett el egy 89 éves pánctai lakos

PÁNCOTA. — A községeli Dimitrie Botău 89 éves gastján a héten öngyilkosságot követett el.

Egy konyhakéssel felvágta hasát. Több éve gyógyíthatatlan betegségben szenvedett és szel magyarázható tette.

Az öngyilkos néhány óra múlva — tettének elkövetése után — iszonyu fájdalmak között kiszenvedett.

Fából cukor, tejből gyapju...

Műselyem és valódi bomba készül ugyanabból a nyersanyagból. 25 deka műselyemszál hosszúsága Európától Amerikáig terjed. Nyilatkozat a pótlanyaggyártásról

Budapestről írják: A pótlanyagok kérdése a világháború óta indokoltabb előtérbe lép a devizaszegénység és önellátásra kényszerülő országok gazdasági életében. Hunkár Béla, a budapesti vegyészeti és élelmiszeripari intézet igazgatója, a pótlanyagkérdés európai hírvélelmezőjének érdekesen ismertette a pótlanyagok ügyét.

— Mi tette szükségessé a pótlanyagok előállítását? — kérdezzük.

— A pótlanyagok szükségét először a mezőgazdasági élet vetette fel. Nem minden talaj tartalmazza a növény termeléséhez szükséges ásványi anyagokat, sőt az ásványi anyagokban gazdag föld is kimerül előbb-utóbb, ezért a hiányzó anyagokat mesterségesen pótolják. Liebig német kémikus volt az első, aki erre rájött, gyakorlatilag azonban az első műtrágyát Angliában Lawes állította elő és hozta forgalomba.

A szükséges foszformennyiséget egyik vasgyártási módnál a melléktermékként keletkezett salakban találták meg, míg a nitrogént ma már különböző eljárásokkal a levegőben levő nitrogén megkötésével nyerik.

— Hogy jöttek rá a fából való cukor gyártására?

— A múlt század első negyedéig a cukrot csak a forró égővi cukornádából állították elő. Oly vidékeken, ahol a cukornád nem terem, a hűvös éghajlat alatt is megérő cukortartalmu növények után kutattak. Ilyen a kukorica, amelyben azonban legfeljebb csak husz százalékos cukor van és termelése is a művelhető terület nagyságától függ.

A fában már 65–70 százalékos cukrosítható anyag van. A nem cukrosítható anyagot, amely nagyrészt ligninből áll, briketté sajtoltva, tüzelőanyagként adjuk el. Melléktermékként még ecetsavat is kapunk.

HOGYAN KÉSZÜLT AZ ELSŐ MÜGYAPJU?

— Hogyan készült a sokat emlegetett tejből való gyapju?

— Ezen a téren — felelte Hunkár Béla — az olaszok érték el az első fontos eredményt. 1935-ben Feretti készítette az első használható mügyapjút, a „lamitalt”. Feretti a gyapju pótlására alkalmas anyagot a tejben levő kazeinben találta meg.

Tejtermelő országokban, ahol a tejből vaját készítenek, sok lefolyt tej marad vissza, amely csekély értékűnek fogva a szállítást nem bírja el. Ebből a sovány tejből kiválasztják a kazeint. A gyárban a lúgban feloldott kazeint gyapjuvékonyságra szálakká préselik.

Ezeket aztán alkalmas módon ki-mossák, megszáritják és fonallá szövik.

Nagyon érdekes dolgokat mondott el ezenkívül még Hunkár Béla egy másik pótlanyagról, a műselyemről és a mügyapotról, amelyeknek közös alapanyaga a cellulóza. A gyapot pótlása terén a francia műselyemgyártás járt legelől. A lögyapotot alkalmas oldószerekkel feloldva, finom nyálásokon préselték keresztül és az így keletkezett szálakat adták a műselyemnek. Ez rendkívül könnyen meggyulladt és lobbandásszerűen elégett.

1936-ban 430.000 tonna volt a világ műselyemgyártása. Ebben része van annak is, hogy az országok békében robbanóanyaggyártásukat a műselyemgyártással leplezik. A kettő nyersanyaga ugyanis azonos.

A műselyem- és mügyapotszálak vékonyságára jellemző, hogy német adatok szerint egy kilenc kilométer hosszú szál súlya fél gram. Francia adat szerint Európától Amerikáig nyúló szál mindössze egynegyed-kilőlét nyom, hogy a műselyem és a mügyapot milyen hatalmas tényezővé válik, bizonyítja, hogy Japán, amely a világ természetes selyem-szükségletének nyolcvan százalékát fedezte, egy év alatt a műselyemgyártást évi 99 ezer tonnáról 115 ezer tonnára, a mügyapotgyártást pedig 5900 tonnáról 22.000 tonnára emelte.

— A mostani háborúban nehéz a gumi pótlása is. Lehet-e kielégítő pótlanyagot találni az eredeti, kau-csukból készült gumi helyett?

— Száz esztendeje még csak érdekes ritkaság volt a gumi. Amíg Goodyear 1839-ben fel nem találta a gumi vulkanizálását, a gumit alig használták. A központi hatalmak a háború alatt kényszerűségből a gumi pótlására egy metil-kau-csuknak nevezett anyaggal kísérleteztek.

A háború után az amerikaiak, akik látták az egyre fokozódó gumiszükségletet, hosszú fáradozás után piacra hoztak egy mesterséges gumianyagot, amelyet ásványi anyagokból, szénből és mészkből állítottak elő. A német Farbenindustrie által készített Buna-gumi is mészkből és szénből áll.

— Meg kell emlékezni még — mondotta Hunkár Béla — a mesterséges benzinnél is. Még azokban az országokban is, ahol egyelőre bőven vannak a benzinek, kísérletezések folynak a benzín pótlására. Németországban a híres Leuna-benzint termelik.

— Az élelmiszerkorlátozások és hiányok a nagyközönség érdeklődését is felkeltették a pótlanyagok iránt. Erről is érdekes dolgokat mondott el Hunkár Béla.

— Ma már nagyon kevés helyen állítanak elő marhafaggyúból mesterséges ételsírt. Inkább a keményített ételolajokat használják fel étkezési célra, ami orvosi szempontból is előnyös a táplálkozásnál. A mesterséges ételsíroknál nagyon kell vigyázni a gazdaságpolitikai szempontokra is. Ugy a disznósír, vaj, valamint az ételolajok, amelyek a mai margarín-gyártásnak alapanyagai, mezőgazdasági termékek, tehát nagyon nehéz meghatározni, hogy melyik termelést fejlessze inkább a kormányzat. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a vajzsír vitaminokat tartalmaz, amelyek a mesterséges ételsírből hiányzanak.

— Beszélhetnék még a sok újabb-kori gyógyszeréről, kátránfestékekről, mügyantáról, a törhetetlen üvegről, a celofánról, a mesterséges illanóolajokról és az újabb lakkokról is. Ezek nélkül a mai ipari élet el sem képzelhető. Ami ma még pótlanyagnak számít, holnap már nélkülözhetetlen és megszokott tartozéka a mindennapi életnek.

A Hakoah házi tenniszversenye

Az aradi zsidó sportegylet az idén egy új szakosztállyal bővült. Megalakult a tennisz-szakosztály, mely ma már 65 taggal működik. Most folynak a háziversenyek, melyeken népes mezőnyök indultak igen szép eredménnyel. A férfi-egyes döntője még nincs befejezve. Vágási, Komlós és dr. Grünwald között dől el az első díj. Női egyes elsőosztályban Fleschné és Steinhauz Kató kvalifikálta magát. A döntő mérkőzésen Steinhauz győzött (1:6, 7:5 (6:3) arányban. Férfi párosban győzött Vágási-Löwy pár, Flesch-dr. Grünwald ellen. Vegyes páros döntőjében Löwy-Steinhauz — Flesch-Fleschné kvalifikálták magukat.

Iffj. férfi egyes I. osztályban győz Vágási Klein ellen 6:4, 8:6 arányban.

II. oszt. férfi egyesben győz Gárdos Moskovitz ellen nagy harc után 6:4, 4:6, 6:3 arányban. (9 induló).

II. oszt. női egyesben győz Róth Kató, II-ik Riegl Juci.

II. oszt. férfi párost nyerte Gárdos-Moskovitz pár, Stein Gy.—Stein I. pár ellen.

II. oszt. vegyes párost nyerte Abramovits Adolf—Abramovits Lily pár Rényi—Feinkuchen pár ellen.

Igen élvezetes és sportnevelés szempontjából fontos volt a kis kezdő fiúk és lányok versenye.

Itt első lett Szimányi, aki nyert Epstein és Huppert ellen.

Leány egyesben első lett Abramovits Lily.

Leány párosban 3 pár kvalifikálta magát.

A szakosztály vezetése és a verseny szakszerű megrendezése dr. Áron Árpád szakosztályvezető érdeme, aki Fischer Jenő, Gárdos Miklós és Schulhof László munkatársaival derekas munkát végzett.

Hétfőn kezdődik a Motlu-féle maradékvásár

Mint ismeretes, a népszerű MOTLU divatruház már megalakulásakor elhatározta, hogy minden év augusztusában, nagy maradékvásárt rendez. Az idei kiállításra azok a gyönyörű női divatanyagok kerülnek, amelyek a tavalyi szezon végén érkeztek. Ezek a szebbnél-szebb anyagok csaknem kivétel nélkül az idén is divatosak. ÉS A TAVALYI ÁRAKON KERÜLNEK ELADÁSRA. Elismerésre méltó ennek a kedvelt cégnek akciója, mert alkalmat nyújt arra, hogy a nagyközönség rendkívül olcsó áron fedezhesse szükségletét. Vásárlás előtt érdemes megtekinteni a cég erre az alkalomra berendezett kirakatait, melyekben bemutatja az árusításra kerülő anyagok egyes mintáit.

Portscher

Str. Consistorului, női hölgyfodrász
Ondolálás 15, Hajmosás 15,
Hajvágás 15, Manieur 15, Viz-
ondolálás 25 Lei, Dauerwelle
200 Lei. Babaklinika.
Uraknak olcsó bérletrendszer

DR. FÖLDES FÉLE SOLVO A
LEGIDEALISABB HAJTÓ-ÉS VÉR-
TISZTÍTÓ, ÁRA 25 LEI.

Angerer Sándor

angol urisزابóság
Arad, Str. Mărășești

Játszék bizalommal Collec-
tura Oficiala-nál, I. Olariu,
str. Brătianu 3.

Nem érdektelen tudni,

hogy Nijinsky, minden idők egyik legcsendibb táncosa, akinek különös és kalados életéről felesége, Pulszky Romola, könyvet írt, Budapestre érkezett abból a svájci ideggyógyintézetből, ahol éveket töltött. Az élőhalottként hitt nagyszerű művész teljesen meggyógyult és jelenleg anyósa, Márkus Emilia hívősvölgyi villájában nyaral feleségével együtt.

hogy érdekes és újszerű hangversenyt tartottak a napokban Budapesten. A kívánsághangversenynek nevezett koncerten Svéd Sándor, a világhírű magyar énekes lépett fel és a közönség szótöbbséggel hallgatta meg, hogy mit énekeljen.

hogy Tasnády-Fekete Mária egyszerre két filmet is készített Berlinben. A filmszínésznő levelet írt az egyik pesti lap szerkesztőjének, melyben ezeket mondja el: „Berlin semmit sem változott, eltekintve az elsőtétítéstől, ami nyáron nem is olyan kellemetlen”;

hogy most mutatták be óriási sikerrel Budapesten a Nyugati világháború című film folytatását. A film címe: „Franciaország összeomlása” s felvételeit ugyancsak hallgattam meg bátorrággal készítették el a német háborús filmoperatőrök;

hogy H. G. Wells Láthatatlan embere után elkészült a megfilmesített regény folytatása is, a Láthatatlan ember visszatér címmel. A fantasztikus film főszerepeit Nan Grey és Vincent Price játsszák.

A „Sing-Sing“-kóru fellépett a rádióban

Tipikusan amerikai idolog. Az egyik amerikai rádiótársaság érdekes számot iktatott be műsorába. Ez a szám kétségtelenül meglepetés volt. A műsor kezdetén kórust léptettek fel s ennek a kórusnak a tagjai Amerika legkülönbözőbb fogintézeinek jóhangu lakóiból beválták össze. Bár a Sing-Sing Dalkör valóban művészi teljesményt nyújtott, a társaság még számtalan tiltakozó levelet kapott puritán amerikaiaktól, akik nem látták valami nagyon élvezetesnek a fegyverek énekét. Olyan nagy volt a levelek öze, hogy a Sing-Sing-Dalkör további szerepeltetéséről a rádiótársaság igazgatósága lemondott.

Sporteredmények

Kolping — AAC 4:2 (Barcságos).

Unirea — ATE I csapata Győzött az Unirea.

Transilvania — Hakoah mérkőzés elmaradt pályahiány miatt.

AAC — Hakoah törpe 3 (2:2).

Tüdő, gégehurut, köhögés rekedtség a légszűrés és tüdőmegbetegedésénél teljes gyógyulást nyújt a FÖLDES-PANTUSSIN SZIRUP. Hűvös ára 130 lei. Földes Gyógyszertár, Arad.

LOTERIA DE STAT Huzási terv Huzás augusztus 15-én LOTERIA DE STAT (Matca)

Nyeremények	összesen	Lei
Cashiguri	à Lei	TOTAL Lei
2	1.000.000	2.000.000
3	700.000	2.100.000
4	600.000	2.400.000
5	500.000	2.500.000
6	400.000	2.400.000
7	300.000	2.100.000
8	200.000	1.600.000
10	100.000	1.000.000
45	40.000	1.800.000
210	10.000	2.100.000
15000	800	12.000.000
15300		32.000.000

LOTERIA U. F. C. R. (Anexa)

100	10.000	1.000.000
400	3.000	1.200.000
4000	400	1.600.000
16000	200	3.200.000
20500		7.000.000

Ujra megkezdődtek a huzások!

Uj tervezet!

A régi tervezet amely a sorsjegy hátsó oldalán volt érvénytelenítve. Csak az alanti tervezet, amely a Monitorul Oficialban is meglett hirdette, érvényes.

LOTERIA DE STAT